

AKROPOLITANEC

— ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET —

NOVI VEK,
POSTMODERNIZEM
TRANSMODERNIZEM

SKRIVNOSTNA RESNICA
O OBREDIH

SANDRO BOTTICELLI:
VENERA IN MARS

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

NOTRANJI BOJEVNIK ~ BHAGAVAD GITA
POT PRESEGANJA BOLEČINE ~ BUDA
POT PLEMENITEGA ČLOVEKA ~ KONFUCIJ
NASVETI SVEČENIKOV ~ EGIPT
SPOZNAJ SAMEGA SEBE ~ SOKRAT
V ISKANJU ARHETIPOV ~ PLATON
VLADATI SAMEMU SEBI ~ STOIKI

TEČAJ

PRAKTIČNE FILOZOFIJE

PONEDELJEK, 13. 1., OB 18H

WOLFOVA 8, LJUBLJANA

SREDA, 15. 1., OB 18H

TYRŠEVA 7, MARIBOR

WWW.AKROPOLA.ORG

AKROPOLITANEC

B E S E D A
U R E D N I K A

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

JANUAR 2020 | ŠT. 53

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

V TEJ ŠTEVILKI:

• DRUŽBA: NOVI VEK, POSTMODERNIZEM, TRANSMODERNIZEM	5
• TRADICIJA: SKRIVNOSTNA RESNICA O OBREDIH	8
• UMETNOST: SANDRO BOTTICELLI: VENERA IN MARS	12
• ANEKDOTA: SOKRATOVA GRDOTA	15

Vse se spreminja. Naj pogledamo v oddaljeno ali bližjo in bolj poznano zgodovino, vidimo, kako se spreminjajo politični, religijski sistemi, kako se spreminjajo načini razumevanja, splošne vrednote in načini življenja. Vse propada – tako boljše kot tudi slabše oblike.

Propadajo tudi vse osebne stvari, v katere vlagamo energijo – plodovi naših vsakodnevnih prizadevanj, domovi in celo naša telesa. Vse to, kar danes gradimo in za kar skrbimo, bo čez nekaj desetletij zagotovo izginilo. Minljivost je namreč eden od zakonov sveta oblik.

S stvarmi, v katere vlagamo svojo življenjsko energijo, se povežemo, in ko se zavemo, da bodo te neizbežno propadle, težko sprejmemo, da sta naša energija ali naše življenje šla v prazno. Tak pogled lahko v nas ustvari tesnobo. Toda do te tesnobe dejansko pride zato, ker prevelik pomen pripisujemo zunanjim stvarim.

Vendar naši naporji ne gredo v prazno, če pozornost ustrezno usmerjamo, torej če poleg zunanjih stvari gradimo še nekaj notranjega in trajnega.

Kako pa opisati te neoprijemljive stvari? Najbolj jedrnato bi lahko to opisali kot zorenje, kot individualen in kolektivni razvoj ter izražanje tega.

Bolje je spremeniti gledišče tako, da se dvignemo v svet trajnega in uvidimo, da z izgradnjo zunanjih sredstev dejansko gradimo notranje elemente.

Duša, ki pušča svoj odtis v materij, tako dobi možnost izražanja ...

Če na primer gradimo dom, s tem v resnici gradimo medosebne vezi in usklajujemo dva ali več svetov vsakega od članov družine. Gre za razumevanje, prilagajanje in prepletanje različnosti v trdno harmonično celoto. To se navzven izraža z izgradnjo prebivališča – od polaganja temeljev in izbire pohištva pa vse do ustvarjanja topline domačega gnezda. Vključeni člani družine se prek take izgradnje razvijajo posamezno in kot celota ter gradijo nekaj, kar bo ostalo. To, kar bo ostalo, pa bosta naša večja notranja zrelost in globoke medčloveške povezave.

Tudi če potres ali gospodarska kriza uničita fizični dom, ne moreta odvzeti notranjega ognjišča, tistega, kar člani družine zgradijo v ozadju. Celo nesreče, starost in

bolezen, ki dva človeka ločijo v svetu fizičnih oblik, ne morejo ločiti povezave dveh duš, ki so se zgradile v času dobro izkoriščenega življenja.

So pomembne stvari, ki se odvijajo v naši notranjosti. Trenutki, kadar se tega zavedamo, pa so živi, sveti. Tesnoba izgine in mir se naseli v srce tistega, ki mu uspe zavest dvigniti v živo nadpovratno področje obstoja.

Zunanje stvari, ki imajo praktični pomen, imajo lahko tudi posreden sveti namen. In sicer tedaj, kadar služijo notranjemu razvoju. Tudi to je praktično, vendar na drugi ravni obstoja.

Notranji razvoj je najpomembnejši. In ko ta v določenem trenutku zastane, pomeni, da je določena zunanja oblika izražanja izčrpana, da je svojo nalogo opravila ter da se zato življenje iz nje začenja umikati in seliti drugam. Ene oblike – sedaj že presežene – se rušijo in zgraditi bo treba nove, primernejše oblike.

Če prepoznamo to skrivnostno nit življenja in relativno vrednost zunanjih oblik ter če se znamo vračati k tistemu, kar je bistveno, bo veliko negotovosti izpuhtelo in naše vsakodnevne stvaritve, naše misli in dejanja bodo polni življenja.

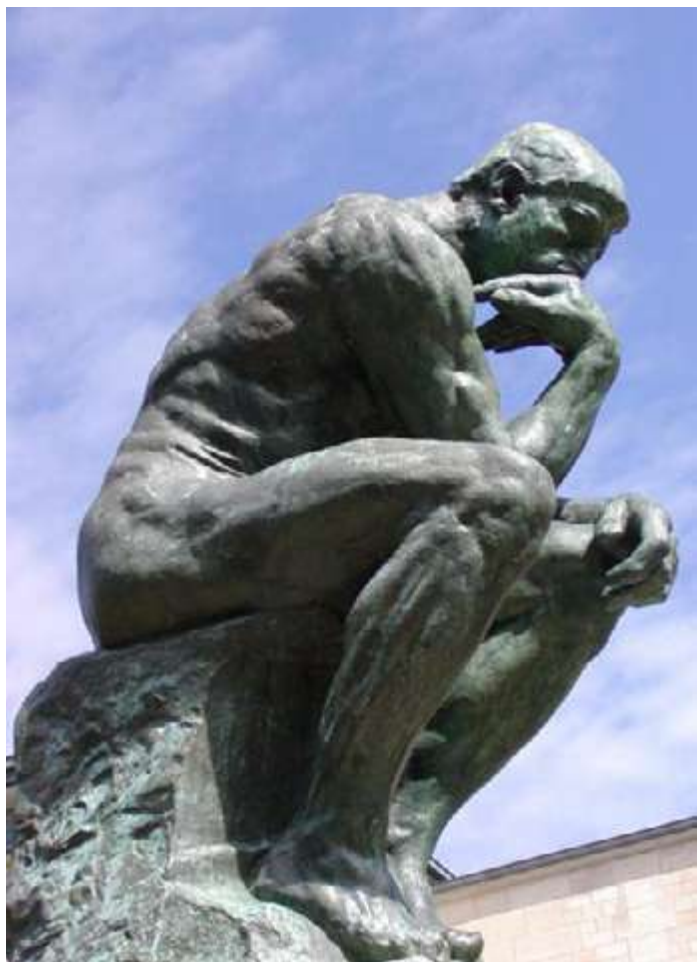
Andrej Praček, urednik

NOVI VEK, POSTMODERNIZEM IN TRANSMODERNIZEM

AGOSTINO DOMINICI

Živimo v svetu, ki je postal zelo kompleksen – tako z vidika našega načina razmišljanja kot tudi z vidika našega delovanja. Izrazi *novi vek*, *postmodernizem* in *transmodernizem* so del sodobnega sveta, v katerem živimo. Za večjo jasnost in boljše razumevanje našega sedanjega stanja, v katerem te tri mentalitete soobstajajo, bom poskušal opredeliti nekatere njihove glavne značilnosti.

A. RODIN, MISLEC

NOVI VEK IN ROJSTVO RAZUMNOSTI IN NAPREDKA

Izraz *novi vek* se lahko uporabi za filozofske, zgodovinske in družbene spremembe, ki so se začele v zahodnem svetu okoli 16. stoletja. V kulturnih fenomenih pozne renesanse in razsvetljenstva lahko prepoznamo korenine sodobne mentalitete z njenim poudarkom na racionalnosti, empirični znanosti, individualizmu in progresivizmu. Pred nastopom novega veka je bila prevladujoča epistemologija vera v religijskem smislu. Človek se je moral za poznavanje katere koli temeljne resnice zanašati na vero – vero v Boga, mistično razodetje ali učenje, ki je lahko izviralo iz mistično-religijskih spisov ali mistično-religijskih doživetij.

Z NOVIM VEKOM ČLOVEKOVA SPOSOBNOST RAZMIŠLJANJA POSTANE OSREDNJI ELEMENT, KI LAHKO ČLOVEKOVEMU ŽIVLJENJU DA SMISEL.

Z novim vekom smo priča koreniti spremembi pogledov. Potem ko je človek "izgubil vero" v religijo, je začel poudarjati racionalni in sekularni pristop do življenja. Človekova sposobnost razmišljanja (spomnimo se Descartesovega stavka: "Mislim, torej sem.") postane osrednji element, ki lahko človekovemu življenju da smisel. Razum postane najbolj zanesljivo orodje za odkrivanje resnice, ki je zdaj v rokah vsakega posameznika, ta pa bo moral to resnico odkriti sam. Ko je človekova sposobnost razmišljanja postala bistvena – s tem ko se njegovo "orodje" preusmerilo k raziskovanju (in "osvajanju") naravnega sveta – smo postali priča rojstvu "znanstvenega duha" in njegovih različnih ved (astronomije, fizike, kemije, biologije itd.)

KO SE JE ČLOVEKOVO "ORODJE" PREUSMERILO K RAZISKOVANJU NARAVNEGA SVETA – SMO POSTALI PRIČA ROJSTVU "ZNANSTVENEGA DUHA".

Dejstvo, da ima vsak človek sposobnost razmišljanja, vključuje, da je poudarek na individualizmu. Vsak posameznik s tem dobi moč, da izbere svoj lastni način delovanja in sistem verovanja. Te okoliščine so spodbudile vrsto političnih, verskih in družbenih reform, ki so dosegle vrh z rojstvom sekularizma, liberalizma in kapitalizma. Ključna beseda, ki je povzemala bistvo sodobnega sveta, je bila – napredek. Človekova volja, temelječa na tej absolutni in znanstveni gotovosti, in ne več božja volja, je bila priznana kot nekaj, kar bo človeštvu omogočilo napredovanje proti lastni izpolnitvi. Dejansko pa so bile izpolnjene le človekove oziroma animalne želje in apetiti, in to do te mere, da je človek spremenil naravo in njene vire v objekt, ki ga je mogoče kupiti in posedovati.

POSTMODERNIZEM IN RELATIVIZIRANJE

Prvi simptomi *postmodernizma* so nastopili z izbruhom dveh svetovnih vojn. Ključna poudarka te nove faze sta bila skepticizem in relativizem. Znanstvene domneve so bile postavljene pred izziv, tehnologija je začela prevzemati nadzor in dehumanizirati človeka, tradicionalne vrednote in strukture pa so propadale. Sodobni človek se je bil tako primoran preizpraševati o svojem starem prepričanju, da je svet urejen in da ga človek lahko razume s svojo inteligenco. Omajana je bila celo njegova vera v človeški napredek, saj se na človeka ni bilo več mogoče zanesti kot na ustreznega razsodnika resničnosti.

Bistvo postmodernega razumevanja je, da je vse stvar interpretacije – nekaj postane resnično šele takrat, ko interpretiramo, kaj svet pomeni nam samim individualno. Postmodernizem se zanaša na konkretne izkušnje namesto na abstraktna načela, saj je v ozadju zavedanje, da bo izid posameznikove izkušnje nujno zmotljiv in relativen, ne pa zanesljiv in univerzalen.

Ta pristop je človekovega duha osvobodil "absolutov", hkrati pa je zaradi njega postal izgubljen, saj ga je "osvobodil" tudi vsakršnega trdnega temelja.

Postmodernizem nas je oropal temeljev, ki bi nam omogočali določiti absolutne resnice o tem, kako naj razmišljamo in živimo modro na Zemlji. Marsikaj je lahko resnično, če to razglasimo za resnično. Na žalost je ta svoboda, da je vse lahko "relativna resnica", tudi razlog, zakaj je postmodernizem požel tako širok uspeh.

Za človeštvo je najbolj strašljiva posledica tega dejstvo, da smo se odpovedali sposobnosti, da smo resnično to, kar smo, in da spoznamo svoj resnični jaz. Postmoderno človeštvo je tako "post-", da smo celo potomstvo nas samih. Če se znebimo zadnjega člana v verigi, to je lastne identitete, to lahko postane končno, samouničujoče dejanje. Izguba lastne identitete pomeni tudi izgubo kulturne in družbene

POSTMODERNIZEM
NAS JE "OSVOBODIL"
TUDI VSAKRŠNEGA
TRDNEGA TEMELJA.

TEHNOLOGIJA JE ZAČELA PREVZEMATI NADZOR IN DEHUMANIZIRATI ČLOVEKA.

identitete, s čimer smo priča brezciljnemu tavanju množic po svetu. Ko izgubimo stik s tem, kar resnično smo, tudi to, kar nas obkroža (med drugim naravni svet), postane izpraznjeno smisla, zavesti, svetosti.

Kaj lahko torej naredimo? Kako lahko spet povrnemo čarobnost svetu okoli nas in ponovno pridobimo svojo človeško identiteto? Kako se lahko borimo proti fundamentalizmu, podnebnim spremembam, pretiranemu potrošništvu,

vse globljim prepadam med bogatimi in revnimi, družbeni izključenosti itd., če pa nimamo gotovosti v univerzalne in duhovne vrednote?

TRANSMODERNIZEM

Premik proti *transmodernizmu* bi lahko bil prvi korak k odgovoru na ta vprašanja. Ta rojevajoča se mentaliteta, ki se postopoma vse bolj širi, se poskuša ponovno povezati z naravo in planetom Zemljo. Ljudje se začenjajo zavedati, da smo vsi (vključno z živalmi in rastlinami) povezani v en sistem, znotraj katerega smo vsi soodvisni. Medtem ko je novi vek znanost postavila na piedestal, si transmodernizem prizadeva, da bi znanost postala odgovorna. Znanost in tehnologijo je treba, tako kot vsako človeško delovanje, preusmeriti proti želji po trajnostnem svetu. Medtem ko nas je postmodernizem odtujil od lastne duše, intuicije, čustev in kreativnosti, transmodernizem poskuša ponovno odkriti našo globljo identiteto in ponovno vključiti dimenzijo svetega v naša življenja. Tako bomo lahko v svoje življenje ponovno vnesli čarobnost, sanjali lepše sanje in upirali pogled v svetlejšo prihodnost.

TRANSMODERNIZEM POSKUŠA PONOVO ODKRITI NAŠO GLO- BLJO IDENTITETO.

SKRIVNOSTNA RESNICA O OBREDIH

ZARINA SCREWVALA

Lani smo imeli v Mumbaju prav posebno srečanje filozofov. Ob pripravi tega čudovitega dogodka sem prevzela skrb za pripravo jedi. Pri tem mi je pomagala prostovoljka. Ko sva skupaj poskušali prvo od številnih jedi, je rekla: "Narediva iz te pokušine obred!" Vzdušje se je v hipu spremenilo. Žlici sva od kuharja sprejeli z veliko pozornostjo in skrbnostjo ter jed počasi in istočasno zajeli. Smehljali sva se, ko sva grižljaj nesli v usta, uživali v slastnem okusu in jed razglasili za odlično! Kuhar in vsi ostali, ki so gledali, so bili presrečni. Vsakdanjemu opravilu sva vdihnili pomen in smisel. Kakšna radost!

Vsak dan smo povsod okoli nas priča obredom. Prižig olimpijske bakle, obredi ob začetku nogometnih tekem, petje državne himne, obredi ob zaključku šolanja, ob rojstvu, poroki, smrti in drugi obredi. Ljudje so že od nekdaj posebne trenutke zaznamovali z obredi. A kaj če bi iz vsakega trenutka lahko naredili nekaj posebnega?

Japonci so na primer ustvarili številne obrede za številne na videz nepomembne vidike vsakdanjega življenja. Obstaja na primer obred *Hanami*, ki je namenjen občudovanju čudovitega cvetočega češnjevca drevesa, ki cveti le en teden v letu. Na ta način se učijo ceniti in razumeti minljivost življenja. Pri

**KAJ JE PO SVOJEM BISTVU OBRED?
TO JE TRENUTEK V ČASU IN PROSTORU,
KI JE TAKO ZA NJEGOVE NEPOSREDNE
UDELEŽENCE KOT TUDI OPAZOVALCE
NAPOLNJEN S SMISLOM, S SVETIM.**

Sumi, starodavni umetnosti slikanja s čopičem, umetnost postane obredna, saj jo izvajajo z uporabo vrhunskih veščin in zanjo potrebujejo leta meditativne prakse, s katero poglobijo razločevanje med tem, kar je bistveno, in tem, kar je nebistveno. Tudi čajni obredi, ki so popularni danes, kažejo, kako lahko vsakdanjik prepojimo s smotrom in smislom tako, da v na videz najbolj preprosta in vsakdanja opravila zavestno vključujemo najboljši del nas samih ter se tako dvignemo nad običajno.

Kaj je po svojem bistvu obred? To je trenutek v času in prostoru, ki je tako za njegove neposredne udeležence kot tudi opazovalce napolnjen s smislom, s svetim in s tem, kar so Egipčani poimenovali *Neter*. Kako lahko svojim življenjem

HANAMI

in dejanjem vdahnemo smisel? Morda lahko vsaki naši misli, besedi in dejanju zavestno dodamo smisel in se vsakodnevnih opravil lotimo z resnico, lepoto in dobroto. A dejstvo je, da na to še nismo pripravljeni, saj bi toliko koncentracije in pozornosti od nas zahtevalo prevelik napor. Morda so zato starodavne tradicije iznašle način, da to naredimo v omejenem delu časa in prostora, v katerem lahko s pomočjo volje dvignemo svojo zavest. Čeprav je po obredu, na magičen način, tudi posvetna dimenzija prežeta z duhom. Posvetno tako postane aktiven, premikajoč, tridimenzionalen simbol, ustvarjen v zavesti tistih, ki so vodili obred, in tistih, ki so bili v njem navzoči. Na ta način so starodavne tradicije dostopale do "svetega časa" – drugačne dimenzije časa, ki deluje kot most med našim minljivim svetom in večnostjo, področjem, kjer prebivajo bogovi. Čeprav so se obredi starodavnih kultur razlikovali v podrobnostih in načinu izvedbe, si skozi vsa tisočletja ne moremo predstavljati nobene človeške civilizacije, ki obredov ne bi uporabljala kot bistvenih načinov, ki življenju dajejo smisel.

ATENA, STAROGRŠKA BOGINJA MODROSTI

ABU SIMBEL, VSTOP V SVETIŠČE

STARODAVNE TRADICIJE SO NA SVOJ NAČIN DOSTOPALE DO "SVETEGA ČASA" – DRUGAČNE DIMENZIJE ČASA, KI DELUJE KOT MOST MED NAŠIM MINLJIVIM SVETOM IN VEČNOSTJO.

Lahko bi rekli, da so starodavna ljudstva pri izvajanju obredov medse povabila bogove, ideale, da bi bili navzoči v posebnih trenutkih in prostorih. Obredi namreč ustvarjajo posvečene prostore za božansko, tu, na Zemlji. Starodavni modreci bogov niso prosili, naj jim dajo tisto, kar so si sami želeli. Namesto tega so jih prosili, naj jih blagoslovijo z ideali, božanskimi lastnostmi: prosili so, da jih obdarijo z dobroto, resnico, lepoto in pravico, ne le zanje, ampak za vsa živa bitja. Zato lahko rečemo, da imajo obredi dva namena: da v naša življenja privabijo božansko in da hkrati dvignejo našo zavest proti božanskemu. Zato je obred most, ki nas lahko poveže s svetim. Če to dosežemo, pa če tudi le za bežen trenutek, lahko izkusimo globoko transformacijo.

Nekdo se morda sprašuje, ali obstaja idealen način za izvedbo obreda? Starodavna ljudstva so vedela, da vsaka stvar v naravi lahko obredu doda vrednost in smisel – da lahko različni elementi v pravi kombinaciji ustvarijo moč smisla, ki ga potrebujemo v danem času in prostoru. Barve, kamni, glasba, besede moči, voda, ogenj, cvetje, dišave, uporaba močnih simbolov, lokacija templja in čas dneva,

meseca ali leta obredom dodajajo vrednost in smisel. A starodavna ljudstva so se zavedala tudi, da je še bolj kot vse naštetu naša zavest tista, ki omogoča obred v pravem pomenu, to je povezava z bistvom, z božanskim.

Danes je morda moderno, da se obredom posmehujemo, jih odpišemo kot formalnost ali celo kot vraževerne rituale. Ponosni smo, če jih opuščamo, ali še huje, cinični in nespoštljivi smo, če se jih udeležimo. Izvajamo jih, ne da bi se povezali z bistvom. Poročne zaobljube, krstni zakramenti ali celo vstajanje ob narodni himni pred začetkom športnega soočanja moštev – koliko nam to v resnici pomeni? Plitkost materializma nas vse prizadeva in nas pogosto docela pogoltno. Sam koncept duhovne rasti je zasmehovan in bogovom materialnega bogastva smo dopustili, da prevzamejo

naše življenje ter da tako pripisujemo vrednost zunanjim materialnim stvarim, ki jih kopičimo in jih bomo prej ali slej zavrgli. Vredno se nam zdi tisto, kar lahko vidimo, okusimo in otipamo. In ker cenimo in si za cilje zastavljamo zunanje stvari – več denarja, večji dom ali avto – jih bomo zagotovo izgubili. Tako nam stvari, ki jih spoštujemo, naši lastni cilji, prinašajo bolečino in trpljenje.

Danes obrede izvajamo, da bi počastili posebne priložnosti, pri katerih bogove prosimo za blagoslov. Prosimo za dobro zdravje, srečo, uspeh in materialno bogastvo. Včasih se z bogovi celo pogajamo: "Če mi pomagaš, da podpišem to poslovno pogodbo, bom doniral zlato opeko za tvoj tempelj." Starodavna ljudstva bi se morda čudila temu, kako danes izvajamo obrede.

Izguba vrednot in smisla bi morda bila znosna, če bi ti bili le človeška iznajdba. A vseeno je vsakogar med nami v nekem trenutku ganila lepota zahajajočega sonca, trenutek, ki ga je nenačrtno zapolnil *Neter*, svetost. Vidimo, da imajo živali lastne obrede: vse ptice prepevajo ob vzhajajočemu soncu, rastline spomladi razvijejo nove poganjke. Štirje letni časi označujejo obredne cikle časa na zemlji. Videti je, da vsa bitja v naravi obredno sodelujejo v delu življenja. Videti je, kot da so starodavna ljudstva prepoznala, da tudi sam univerzum izvaja obrede oziroma da evoluiral na obreden način. In zato nas ne preseneča, da so si starodavne civilizacije prav tako prizadevale sodelovati pri tem. Pravijo, da je bil Stonehenge zgrajen, da bi označeval in slavil poletni solsticij. Velika piramida v Gizi in templji v Teotihuacanu in Machu Pichuju so zgrajeni kot podobe nebesnega, da bi pritegnile te božanske energije na Zemljo. Da bi bile most med tuzemskim in nebeškim.

VSAKOGAR MED NAMI V NEKEM TRENUTKU GANILA LEPOTA ZAHAJAJOČEGA SONCA, TRENUTEK, KI GA JE NENAČRTO ZAPOLNIL *NETER*, SVETOST.

TUDI ŽIVALI IMAJO LASTNE OBREDE.

Kaj lahko naredimo kot učenci filozofije, kot iskalci modrosti? Morda lahko v svoje življenje vnesemo več obrednosti. Morda se lahko naučimo prepoznavati, da je vsak trenutek našega vsakdana mogoče napolniti s smislom, pozornostjo in zavestjo. Kako se lahko zjutraj prebudimo z lepoto in radostjo sončnega vzhoda? Kako lahko pripravimo in spijemo svojo kavo s hvaležnostjo? S kakšno energijo vstopamo na naša delovna mesta in v naše domove? Kako lahko naše

besede naredimo bolj svete, jih napolnimo s pomenom, tako da jim vdahnemo resnico in prijaznost? In nazadnje, kako lahko umremo z dostojanstvom in milostjo, kakor zahajajoče sonce ... ob zvoku ptičjega petja, polni zavedanja, lepote in radosti, da smo resnično živeli! Tedaj lahko odkrijemo, da v resnici ni smrti. Je samo življenje. In življenje samo po sebi je najveličastnejši obred med vsemi. ☸

MORDA SE LAHKO NAUČIMO PREPOZNAVATI, DA JE VSAK TRENUTEK NAŠEGA VSAKDANA MOGOČE NAPOLNITI S SMISLOM, POZORNOSTJO IN ZAVESTJO.

SANDRO BOTTICELLI VENERA IN MARS

KLAVDIJA BLAŽUN

To enigmatično delo resnesančnega slikarja Sandra Botticellija je nastalo proti koncu 15. stoletja, pri čemer natančna letnica ni znana.

Na ogled je v Narodni galeriji v Londonu. Umetnine Sandra Botticellija so polne simbolike – z obuditvijo antičnih filozofij, ki jo je omogočil nastanek Platonske akademije v Firencah, so namreč ponovno postali pomembni miti in simboli kot jezik duše. Ta jezik ni racionalen, ampak bolj intuitiven ter prek simbolov izraža večplastne in globoke resnice o človeku in kozmosu.

Prizor prikazuje spečega Marsa in budno Venero. Mars je bil v rimski mitologiji bog vojne, Venera pa boginja ljubezni. Marsa in Venero obdajajo nagajivi satirji. To so bila mitološka bitja – delno kozli, delno ljudje. Mars na tem prizoru simbolizira našo uspavano dušo, okoli katere letajo ose, ki jo poskušajo

prebuditi. Školjka pa poziva k boju, podobno kot v staroindijskem delu Bagavadgita, v katerem mora bojevnik Ardžuna zatrobiti v školjko in tako dati znak za začetek bitke. Boj, h kateremu poziva školjka, je notranji boj – notranji bojevnik, Mars v nas, se mora namreč prebuditi.

BOJ, H KATEREMU POZIVA ŠKOLJKA, JE NOTRANJI BOJ – NOTRANJI BOJEVNIK, MARS V NAS, SE MORA NAMREČ PREBUDITI.

Vendar vidimo, da na prizoru trenutno vladajo neukročeni satirji – naši nižji, nezavedni vzgibi, naše strasti, šibkosti. Če se Mars ne prebudi, bodo satirji vladali še naprej. Toda za Marsa, ki predstavlja sam princip delovanja, bojevitosti, volje, ni naravno stanje, da spi. Vendar na tem prizoru vidimo Marsovo popolno nemoč: njegovo orožje počiva, sam Mars pa

je gol in razorožen. Satirji se z njegovim orožjem igrajo, saj z njim ne znajo ravnati na pravičen način. So kot naše nekontrolirane sile podzavesti, kot male nevzgojene živalce znotraj nas, ki se poigravajo z nami in našimi notranjimi močmi – notranjim orožjem. To se zgodi, kadar v nas prevlada nižja, animalna

SATIRJI SO KOT NAŠE NEKONTROLIRANE SILE PODZAVESTI, KI SE POIGRAVAJO Z NAMI IN NAŠIMI NOTRANJIMI MOČMI.

narava. Naše notranje moči takrat spijo oziroma, še huje, neupravičeno si jih prilastijo naši notranji satirji. Toda ti ne znajo nositi orožja, ne znajo ravnati z njim – Mars v nas se mora zato nujno zbuditi. Mars, ki predstavlja voljo, mora zmagati nad satirji, ki predstavljajo naše nižje želje.

Toda kdo ali kaj lahko prebudi Marsa iz njegovega globokega sna? Kaj je tisto, kar bo predramilo našega spečega Marsa, našega notranjega bojevnika, da se odpravi svojim notranjim avanturam naproti? To je Venera, Ljubezen. Novoplatonistični filozof Plotin je – podobno kot Platon – zapisal, da obstajata dve Veneri, dve vrsti ljubezni. Ena je nebeška, druga je zemeljska. Na pričujočem prizoru je upodobljena nebeška Venera, nebeška ljubezen, ki predstavlja težnjo naše duše proti duhovnemu. To je torej Venera v svojem višjem aspektu, na kar nakazujejo tudi njena dostojanstvena drža, resnoba, preprostost in belo oblačilo, ki simbolizira notranjo čistost.

Nebeška Venera v naši duši oziroma v Marsu prebujata filozofski Eros, o katerem je govoril Platon. Eros je bil v grški mitologiji bog ljubezni in je imel prav tako višji in nižji aspekt. Nebeška Venera prebujata višji Eros, tisti, ki v duši prebudi

hrepenenje po modrosti, to je filozofijo, ki je bila za stare Grke "ljubezen do modrosti" (philos – ljubezen, sophia – modrost). Mars mora postati filozof, iskalec, romar na poti do svojega središča. Mora se prebuditi in se podati na pot samouresničevanja, individuacije, za to pot pa sta potrebni bojevitost in pogum – torej lastnosti Marsa.

Venera, Ljubezen v svojem višjem aspektu poziva Marsa, da se poda na pot individuacije, o kateri je govoril Jung. Mars namreč predstavlja tudi princip individuacije. Mars se naravno prebudi v puberteti. Takrat otrok postaja odrasel, za

NEBEŠKA VENERA, NEBEŠKA LJUBEZEN, PREDSTAVLJA TEŽNJO NAŠE DUŠE PROTI DUHOVNEMU. TO JE TOREJ VENERA V SVOJEM VIŠJEM ASPEKTU.

kar se mora ločiti od družinskega gnezda ter ustvariti svoje življenje, svojo identiteto. Mars nas spodbuja k širjenju zavesti, k osvajanju novih področij, k spremembam, k razvoju – vse to prek boja, aktivnih prizadevanj in premagovanja življenjskih preizkušenj.

Toda prebuditev notranjega Marsa ne bi smela biti omejena le na puberteto. Mars mora biti aktiven celo življenje. Jung je dejal, da pri tistem, ki "zaspi" na poti razvoja, skoraj neizogibno nastopijo takšne ali drugačne psihične težave (nevroze, depresije itd.) Napredovanje, širjenje zavesti je torej za človeka naravno. Če ne sledi temu naravnemu toku življenja, če se ne spreminja, če ne raste, če njegov notranji Mars spi, bodo sledile psihične težave.

JUNG JE DEJAL, DA PRI TISTEM, KI "ZASPI" NA POTI RAZVOJA, SKORAJ NEIZOGIBNO NASTOPIJO TAKŠNE ALI DRUGAČNE PSIHIČNE TEŽAVE.

Lahko bi tudi rekli, da Mars – v jeziku fizike – predstavlja centrifugalno silo, torej silo, ki deluje iz središča navzven. Simbolično to pomeni ločevanje, oddaljevanje od starega, da bi zgradili nekaj novega, boljšega. Da bi Mars osvojil, zgradil nekaj novega, se mora ločiti od starega, to preseči. Venera na drugi strani predstavlja centripetalno silo – to je sila ljubezni, gravitacije, ki vleče proti središču, ki povezuje, harmonizira, združuje. Pomembno je, da dosežemo harmonijo med obema principoma – Marsom in Venero, saj nam Mars omogoča, da

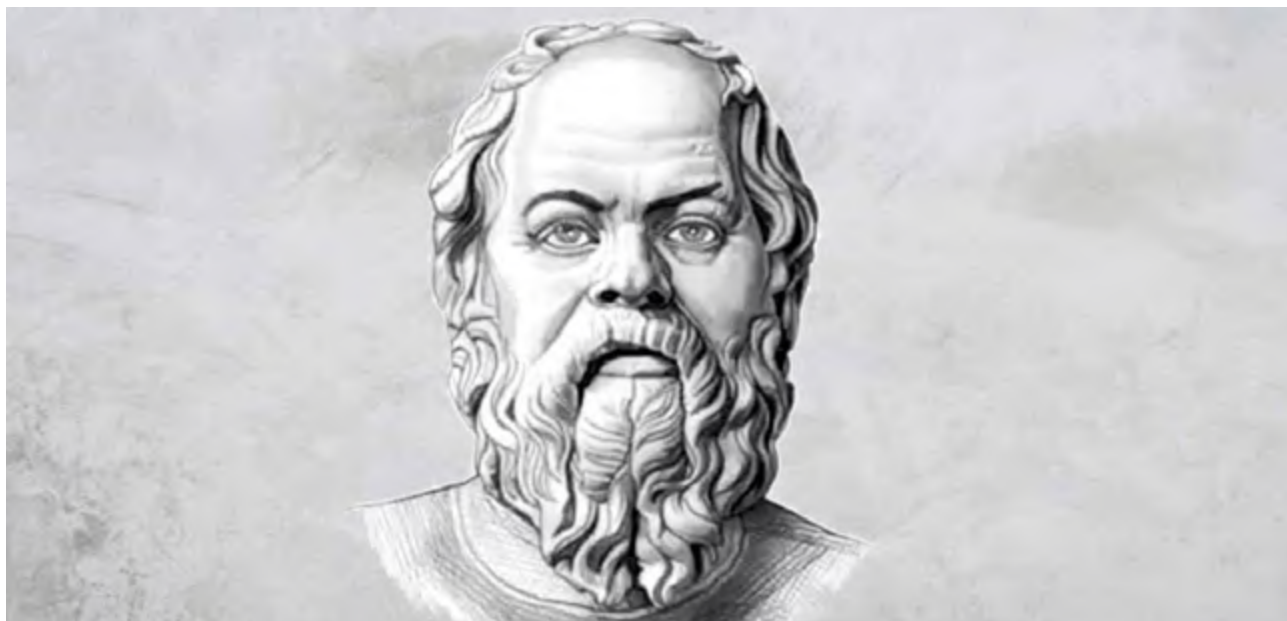
napredujemo na svoji poti individuacije, da razvijamo svoje notranje potenciale, širimo zavest, Venera pa nam pomaga, da se obenem harmoniziramo in sobivamo z drugimi ljudmi. 🌿

POMEMBNO JE, DA DOSEŽEMO HARMONIJO MED OBEMA PRINCIPOMA – MARSOM IN VENERO.

ANTONIO CANOVA: VENERA IN MARS

SOKRATOVA GRDOTA

Veliki filozof Sokrat nas je učil s skromnostjo, tudi v najtežjih okoliščinah.

Kot je navedel Cicero v svojem delu Pogovori v Tuskulu, se je Sokratu zgodilo naslednje:

"Zopir, ki je trdil, da lahko naravo vsakega človeka razbere iz njegovega videza, je na enem od srečanj prišel do zaključka, da ima Sokrat veliko hib. Drugi so se na te besede odzvali s posmehom, saj v Sokratu niso prepoznali teh hib, toda sam Sokrat jih je potolažil rekoč, da so mu bile te hibe prirojene, vendar jih je s pomočjo svojega razuma izkoreninil."

F. Nietzsche v zvezi s tem v svojem delu *Somrak bogov* navaja:

"Ko je tisti fizionom Sokratu razkril, kdo je v resnici, torej brlog vseh slabih strasti, je veliki ironik izrekel stavek, ki je ključ za razumevanje te izjave: ‚Res je,‘ je dejal, ‚vendar mi jih je uspelo obvladati.‘"

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec JANUAR 2020.

Dogodki potekajo v prostorih Nove Akropole v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

Predstavitel:

PONEDELJEK, 13. JANUAR 2020, OB 18:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Cena tečaja: 60 €, študenti in upokojnenci: 40 €.
Predstavitveno in prvo predavanje: vstop prost!

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

Predstavitel:

SREDA, 15. JANUAR 2020, OB 18:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

Cena tečaja: 60 €, študenti in upokojnenci: 40 €.
Predstavitveno in prvo predavanje: vstop prost!

BOJ S PODZAVESTJO ASTROLOŠKI SIMBOLIZEM MITA O ODISEJU

Predavanje

TOREK, 21. JANUAR 2020, OB 19:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

Vstop prost!

SVET SIMBOLOV

Kratek tečaj:

PETEK, 24. JANUAR 2020, OB 18:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Celoten tečaj se bo odvil v treh zaporednih petkih.
Cena tečaja: 40 €.

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

Knjige in replike lahko kupite v prostorih Nove Akropole.

Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

NAŠE KNJIGE

NOVO!
130 x 205 mm
104 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

NOVO!
130 x 205 mm
112 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

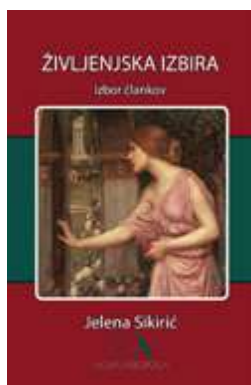
130 x 205 mm
176 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

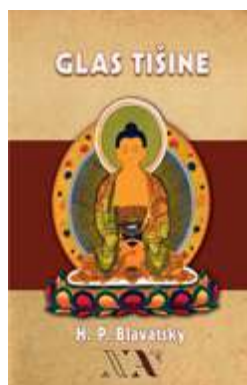
130 x 205 mm
112 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

130 x 205 mm
64 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobj in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Cenik replik

Grčija in Rim

Slovenija

**TVOJ SVETI PROSTOR JE TAM,
KJER LAHKO ZNOVA IN ZNOVA NAJDEŠ SEBE.**

JOSEPH CAMPBELL